

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

Factors affecting recidivism among female inmates in Maha Sarakham Provincial Prison

พรพิมล สำราญสม

สัญญา เคนาภูมิ

ยุภาพร ยูภาศ

นักศึกษาปริญญาโท ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Pornpimol Samransom

Sanya Kenaphum

Yupaporn Yupass

M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Corresponding E-mail : p.sumransom1123@gmail.com

วันที่รับบทความ: 8 พฤศจิกายน 2567; วันแก้ไขบทความ 17 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 17 กุมภาพันธ์ 2568

Received: November 8, 2024; Revised: February 17, 2025; Accepted: February 17, 2025

บทคัดย่อ

การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำเป็นหนึ่งในปัญหาที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมและระบบยุติธรรมของประเทศ ทำให้ผู้ต้องขังเสียโอกาสในการกลับเข้าสู่สังคมอย่างเป็นปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเชิงเส้นตรง ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเศรษฐกิจ ปัจจัยการเมือง ปัจจัยจิตวิทยา โดยปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร สามารถทำนายการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้อย่างถูกต้องร้อยละ 58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้ 3.1) ส่งเสริมโอกาสในการทำงาน ควรมีการประสานงานกับผู้ประกอบการเอกชนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษสามารถเข้าทำงานได้ ลดอุปสรรคในการกลับเข้าสู่สังคมและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ 3.2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ควรส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อสร้างความอบอุ่นและความผูกพัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดโอกาสการกลับไปกระทำผิด 3.3) สร้างทัศนคติที่เปิดกว้างในสังคม ควรส่งเสริมให้สังคมเปิดโอกาสและยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษจำคุก ให้พวกเขาสามารถกลับเข้าสู่การทำงานและใช้ชีวิตอย่างปกติ 3.4) การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทในการเข้าถึงลูกบ้าน เพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัวและสามารถให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; การกระทำผิดซ้ำ; ผู้ต้องขังหญิง; เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

Abstract

Recidivism among female inmates in prison is one of the problems that affects social security and the justice system of the country. It causes inmates to lose the opportunity to re-enter society normally. This research aimed to 1) study the level of factors affecting recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison, 2) to determine the factors affecting recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison, and 3) to study the recommendations for solving the recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison. The sample group consisted of 254 female inmates from Mahasarakham Provincial Prison. The research instrument was a questionnaire. The statistics used were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and linear multiple regression analysis. The research results found that 1) the level of factors affecting recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison had the highest mean overall. 2) The factors affecting recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison included social and environmental factors, economic factors, political factors, and psychological factors. All 4 factors could predict recidivism among female inmates in Mahasarakham Provincial Prison. 58% correct with statistical significance at .05 level and 3) The results of the analysis of recommendations to solve the recidivism of female prisoners in Maha Sarakham Province can be summarized as follows: 3.1) Promote job opportunities. There should be coordination with private entrepreneurs to provide opportunities for released prisoners to work, reduce obstacles to re-entering society and prevent re-offending. 3.2) Strengthen family relationships. Family activities should be promoted to create warmth and bonding, which is an important factor in reducing the chances of re-offending. 3.3) Create an open attitude in society. Society should be promoted to open up opportunities and accept ex-prisoners so that they can return to work and live a normal life. 3.4) Community leaders' participation. Community leaders should play a role in reaching out to residents to be aware of the living conditions of each family and be able to provide assistance or solve problems appropriately.

Keywords: Contributing Factors; Recidivism; Female Inmates; Maha Sarakham Provincial Prison

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทย มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและความรุนแรง ทั้งนี้เนื่องจากอัตราการขยายตัวของประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวต่อเนื่องตามสภาพความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีการ

เปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เป็นปัญหาที่บั่นทอนเสถียรภาพของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ อันเป็นผลให้ประเทศต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในส่วนที่เป็นกำลังทางด้านบุคคลและกำลังทรัพย์เป็นจำนวนมาก รวมทั้งก่อให้เกิดอาชญากรรม ตลอดจนทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและประเทศชาติ (บุรฉัตร จันทรแดง, 2562)

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีปัญหา “คนล้นคุก” โดยพบว่าจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำนั้นมีทั้งนักโทษคดีเด็ดขาด ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการอุทธรณ์หรือฎีกา ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการไต่สวนพิจารณาคดี และผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งต้องถูกกักขังเพราะ ไม่สามารถขอประกันตัวได้จากคดีที่มีโทษรุนแรง และไม่มีเงินหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน สถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหา คนล้นคุก จากการคำนวณพื้นที่เรือนจำทั่วประเทศ จำนวน 145 แห่ง พบว่า นักโทษ 1 คน มีพื้นที่ใช้สอยในห้องขังต่ำกว่า 2.25 ตร.ม. ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และความแออัดดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา โดยเฉพาะผู้ต้องขังหญิงที่มีสภาพความเป็นอยู่แออัดกว่าผู้ต้องขังชาย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมไว้ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ทั้งหมดจำนวน 346,170 คน เป็นผู้ต้องขังคดีอาญา 280,504 คน คิดเป็นร้อยละ 81.03 ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำของต่างประเทศแล้ว ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำมากเป็นอันดับ 6 ของโลก เป็นอันดับ 3 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 1 ของอาเซียน ในขณะที่ความจุของเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศสามารถรองรับจำนวนผู้ต้องขังได้ประมาณ 254,302 คน อีกประการหนึ่งปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำมีสาเหตุมาจากการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ โดยมีอัตราการกระทำผิดซ้ำและถูกส่งกลับเข้าในเรือนจำภายใน 1 ปี คิดเป็น ร้อยละ 17 กลับเข้าเรือนจำภายใน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 28 และกลับเข้าเรือนจำภายใน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 ของผู้พ้นโทษทั้งหมดในช่วงปี พ.ศ. 2556-2562 (กรมราชทัณฑ์, 2563) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปแล้วในคดีอาญาเสกติดมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำ จากการที่สังคมไทยยังไม่ยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษอย่างแท้จริง โดยเฉพาะผู้ต้องขังหญิง ดังนั้นปัญหาการกระทำผิดซ้ำจึงนับว่าก่อให้เกิดผลร้ายแรงอย่างมากในสังคมและถ้ามีการกระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีกสังคมจะได้รับผลกระทบด้านความเป็นอยู่ที่สงบสุขอย่างมาก (กรมราชทัณฑ์, 2561)

จังหวัดมหาสารคาม เป็นจังหวัดที่มีผู้คนอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคคลในระหว่างอายุ 18 – 25 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเรียนและการศึกษาเนื่องจากความเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของจังหวัดมหาสารคาม ที่เรียกได้ว่าเป็นตักศิลานคร หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นเมืองแห่งการศึกษา ปัจจัยเหล่านี้ นับว่าเป็นแหล่งดึงดูดผู้คนทั้งหลายให้เดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจ ลงทุนทำสถานบริการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ปัญหาสำคัญที่ตามมา ก็คือ ปัญหาด้านอาชญากรรม นับเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ซึ่งเป็นภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป ทำให้ปัญหาด้านอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรมแพร่หลาย ทั้งการกระทำผิดครั้งแรกและการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น โดยเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยมีแนวทางการควบคุมผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำตามแนวทางของสหประชาชาติ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งในแต่ละปีจะพบว่าจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีมากถึง 1,775 คน โดยปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังจำนวนทั้งสิ้น แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 1,214 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 561 คน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวนี้มีผู้กระทำผิดซ้ำจำนวน

ทั้งสิ้น 929 คน โดยเป็นผู้ต้องขังชาย 681 คน (คิดเป็นร้อยละ 56.10) และเป็นผู้ต้องขังหญิง 248 คน (คิดเป็นร้อยละ 44.21) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราการกระทำผิดซ้ำมีจำนวนราวครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังทั้งหมด (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2566)

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นการจำเป็นและสำคัญที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และนำไปสู่ความเข้าใจถึงปัจจัยในฐานะเชิงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถตอบสนองต่อภารกิจของเรือนจำและกรมราชทัณฑ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเศรษฐกิจ ปัจจัยการเมือง และปัจจัยจิตวิทยา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทบทวนวรรณกรรม

ภาณุวัฒน์ มีเพียร และบุญเหลือ บุปผามาลา (2565) เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ด้านเศรษฐกิจ และด้านการประกอบอาชีพ

ชลิต กลิ่นแข และคณะ (2563) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งพบว่า อิทธิพลของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและชุมชน ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

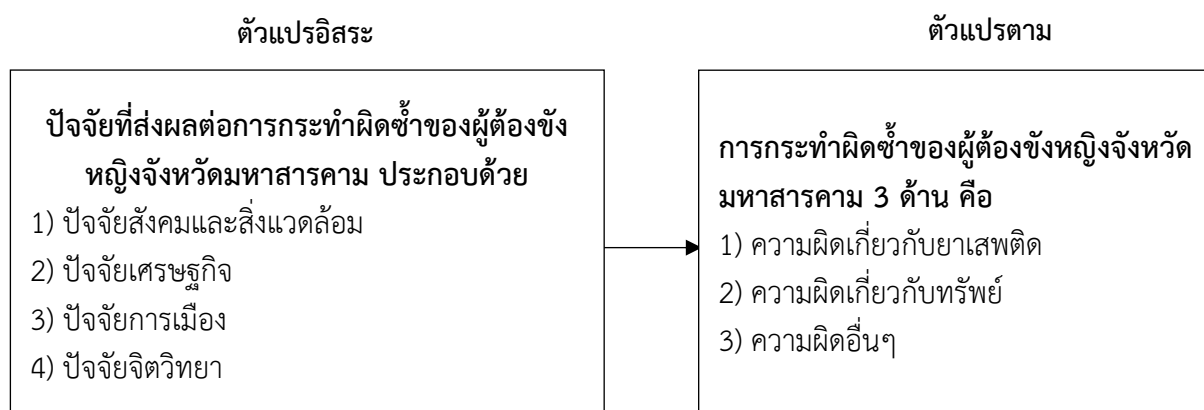
ทรรศพล ขุนรัง (2556) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า หลักจริต 6 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างจริต 6 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า หลักจริต 6 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.881$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ฉัตรกุล พงษ์ธรรม (2556) เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน พบว่า ปัจจัยที่มีความสามารถในการอธิบายพฤติกรรมความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์) ได้ดีที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ การคบหาสมาคมที่แตกต่าง ค่านิยมในความสำราญ

โอกาสในการประสบความสำเร็จ และการเลียนแบบ ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มประชาชนทั่วไป พบว่า ปัจจัยที่มีความสามารถในการอธิบายพฤติกรรมความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์) ได้ดีที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ โอกาสในการประสบความสำเร็จ การคบหาสมาคมที่แตกต่าง และการให้คำนิยามต่อการกระทำผิด ตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังตามแนวคิดของ ภาณุวัฒน์ มีเพียร และบุญเหลือ บุปผามาลา (2565), ชวลิต กลิ่นแข และคณะ (2563), ทรรศพล ชุนรัง (2556) และ ฉัตรกุล พงษ์ธรรม (2556) มาใช้เป็นตัวกำหนดตัวแปรตามของกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดซ้ำและต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 696 คน (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดซ้ำและต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 254 คน ซึ่งกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยสูตรของ (Yamane, 1973, pp.727-728) และได้มาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามรายชื่อ

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย ดังนี้ เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ (Quantitative Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม เพื่อใช้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 4 ปัจจัย โดยลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม โดยลักษณะของเครื่องมือเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย กำหนดเกณฑ์การแปลผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ช่วงค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.80	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81-2.60	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับน้อย
2.61-3.40	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
3.41-4.20	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก
4.21-5.00	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 การวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter Method

5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และทำการสรุปข้อสนเทศที่ได้รับในเชิงพรรณนา ต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวม และรายปัจจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม	1	4.39	0.15	มากที่สุด
ปัจจัยเศรษฐกิจ	3	4.25	0.09	มากที่สุด
ปัจจัยการเมือง	4	3.90	0.23	มาก
ปัจจัยจิตวิทยา	2	4.30	0.18	มากที่สุด
โดยรวม		4.21	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.10) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในรายปัจจัยจะพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ปัจจัย และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ปัจจัย โดยสามารถเรียงลำดับปัจจัยตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_1) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.15), ปัจจัยจิตวิทยา (X_4) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.18), ปัจจัยเศรษฐกิจ (X_2) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.09) และสุดท้ายได้แก่ ปัจจัยการเมือง (X_3) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.23)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุนามปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

Model 1 (X_1 - X_4 * Y)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	b	S.E.	Beta		
(Constant)	11.87	2.02	-	5.87	0.00
ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_1)	2.02	0.23	0.51	8.81	0.00**
ปัจจัยเศรษฐกิจ (X_2)	4.00	0.41	0.58	9.71	0.00**
ปัจจัยการเมือง (X_3)	0.52	0.17	0.19	2.98	0.00**
ปัจจัยจิตวิทยา (X_4)	0.81	0.18	0.24	4.51	0.00**
$R = 0.76, R^2 = 0.58, R^2_{adj.} = 0.57$					

หมายเหตุ : Y = การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมซึ่งใช้การวิเคราะห์การถดถอยตัวแปรพหุนามแบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) มีดังนี้

1) ปัจจัยที่นำเข้ามาศึกษาทั้ง 4 ตัวแปรมีความสัมพันธ์พหุคูณกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวม เท่ากับ 0.76 ($R = 0.76$) ซึ่งอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวรวมกันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูง คือ ร้อยละ 76.00

2) ปัจจัยที่นำเข้ามาศึกษาทั้ง 4 ตัวแปรมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมเท่ากับ 0.58 ($R^2 = 0.58$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวรวมกันสามารถอธิบายการผันแปรหรือการเปลี่ยนแปลงของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมได้อย่างถูกต้องร้อยละ 58.00

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 4 ปัจจัย สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยสามารถเรียงลำดับตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการผันแปรของตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่น้อยได้ดังนี้

3.1) ปัจจัยเศรษฐกิจ (X_2 Beta = 0.58)

3.2) ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_1 Beta = 0.51)

3.3) ปัจจัยจิตวิทยา (X_4 Beta = 0.24)

3.4) ปัจจัยการเมือง (X_3 Beta = 0.19)

โดยผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ปัจจัยเศรษฐกิจ (X_2 Beta = 0.58) ซึ่งสามารถอธิบาย

ได้ว่า เมื่อปัจจัยเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะส่งผลให้การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.58 หน่วยในทิศทางเดียวกัน รองลงมาได้แก่ ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_1 Beta = 0.51) โดยเมื่อปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะส่งผลให้การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.51 หน่วยในทิศทางเดียวกัน และสุดท้ายได้แก่ ปัจจัยจิตวิทยา (X_4 Beta = 0.242) โดยเมื่อปัจจัยจิตวิทยามีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะส่งผลให้การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.24 หน่วยในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ จะสามารถสร้างสมการถดถอยเชิงเส้นตรงในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized) มีดังนี้

$$\text{Odds } \hat{Y} = 0.35 + (\text{Log}.0.41X_2) + (\text{Log}.0.23X_1) + (\text{Log}.0.18X_4) + (\text{Log}.0.17X_5)$$

เมื่อ $\hat{Y}$ = การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized)

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) มีดังนี้

$$\text{Odds } \hat{Z} = \text{Log}.0.58Z_2 + \text{Log}.0.51Z_1 + \text{Log}.0.24Z_4 + \text{Log}.0.19Z_5$$

เมื่อ $\hat{Z}$ = การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงจังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้ 3.1) ส่งเสริมโอกาสในการทำงาน ควรมีการประสานงานกับผู้ประกอบการเอกชนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษสามารถเข้าทำงานได้ ลดอุปสรรคในการกลับเข้าสู่สังคมและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ 3.2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ควรส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อสร้างความอบอุ่นและความผูกพัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดโอกาสการกลับไปกระทำผิด 3.3) สร้างทัศนคติที่เปิดกว้างในสังคม ควรส่งเสริมให้สังคมเปิดโอกาสและยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษจำคุก ให้พวกเขาสามารถกลับเข้าสู่การทำงานและใช้ชีวิตอย่างปกติ 3.4) การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทในการเข้าถึงลูกบ้าน เพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัวและสามารถให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้มีประเด็นผลการวิจัยที่ผู้วิจัยนำสู่การอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะ ปัจจัยทางครอบครัวและสังคม ผู้ต้องขังหญิงบางคนอาจขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม ทำให้เมื่อพ้นโทษไปแล้วไม่ได้รับการดูแลหรือช่วยเหลืออย่างเพียงพอในการปรับตัวกลับสู่ชีวิตปกติ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ยากลำบากอาจทำให้ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษออกไปเผชิญกับปัญหาการว่างงาน หรือไม่มีรายได้เพียงพอ จึงหันกลับไปทำผิดซ้ำเพื่อหาเงินมาเลี้ยงชีพ

สภาพแวดล้อมเดิมที่อาจเต็มไปด้วยอิทธิพลทางลบ เช่น กลุ่มเพื่อนที่มีประวัติการกระทำผิด หรือสิ่งล่อลวงต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษไปแล้วต้องเผชิญกับแรงกดดันหรืออิทธิพลที่ทำให้กลับไปทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Petteruti, A. (2015) พบว่า ความขาดแคลนการสนับสนุนทางสังคมและความสัมพันธ์ในครอบครัวที่อ่อนแอส่งผลให้ผู้ต้องขังหญิงมีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำหลังการปล่อยตัว โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีโครงข่ายการสนับสนุนที่มั่นคงหลังจากพ้นโทษ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการกลับไปกระทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Folk, J. B., & Volkow, N. D. (2019) ศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย รวมถึงการขาดโอกาสในการทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลสำคัญต่อการกระทำผิดซ้ำในกลุ่มผู้ต้องขังหญิง การวิจัยนี้เน้นถึงการเพิ่มโอกาสในการจ้างงานและการฝึกอบรมอาชีพเป็นแนวทางที่ช่วยลดอัตราการกระทำผิดซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gilbert, P. A., & Mitchell, M. M. (2020) ระบุว่า ผู้ต้องขังหญิงที่เคยเผชิญกับอิทธิพลทางสังคมเชิงลบ เช่น กลุ่มเพื่อนที่มีประวัติอาชญากรรม มีแนวโน้มสูงที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำเมื่อกลับเข้าสู่ชุมชน งานวิจัยนี้เสนอว่า การสนับสนุนผู้พ้นโทษในด้านการสร้างทักษะทางสังคมและทักษะในการตัดสินใจอย่างมีคุณภาพจะช่วยลดผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่อาจกดดันให้กระทำผิดซ้ำ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเศรษฐกิจ ปัจจัยการเมือง ปัจจัยจิตวิทยา ผู้อภิปรายผลดังนี้

1. ปัจจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะ การขาดโครงข่ายการสนับสนุนทางสังคม ผู้ต้องขังหญิงที่ไม่มีครอบครัวหรือเครือข่ายสังคมที่คอยช่วยเหลือจะมีความยากลำบากในการหาที่พักอาศัย การหางานทำ หรือการใช้ชีวิตที่ปราศจากแรงกดดันให้วนกลับไปกระทำผิดซ้ำ การกลับไปสู่สังคมที่มีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยกลุ่มเพื่อนหรือชุมชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเคยกระทำผิด อาจส่งผลให้ผู้พ้นโทษต้องเผชิญแรงกดดันที่ชักจูงให้กลับไปทำผิดอีกครั้ง การไม่สามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลเชิงลบเหล่านี้ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ สังคมและตลาดแรงงานอาจไม่ยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษ ทำให้พวกเขาไม่สามารถหางานทำที่มั่นคงได้ การไม่มีรายได้หรือโอกาสในการประกอบอาชีพทำให้ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษเผชิญความยากลำบากในการเลี้ยงชีพและพึ่งตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Opsal, T. (2012) วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของการมีงานทำหลังการพ้นโทษ และผลกระทบต่อการกระทำผิดซ้ำในผู้ต้องขังหญิง โดยพบว่าการขาดโอกาสในการทำงานที่มั่นคงและการถูกตีตราจากตลาดแรงงานทำให้ผู้ต้องขังหญิงมีความเสี่ยงต่อการกลับไปกระทำผิดซ้ำสูงขึ้น งานวิจัยนี้เสนอแนวทางในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษโดยการให้โอกาสการทำงานและการฝึกอบรมทักษะทางอาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arditti, J. A., & Few, A. L. (2006) ศึกษาถึงความยากลำบากที่ผู้ต้องขังหญิงต้องเผชิญในการกลับสู่สังคม โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวและการเผชิญแรงกดดันจากชุมชน งานวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่ขาดการสนับสนุนจากชุมชนและประสบการณ์กดดันจากสังคมมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากชุมชนหลังการพ้นโทษ

2. ปัจจัยเศรษฐกิจ ส่งต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะ การขาดโอกาสในการจ้างงานที่มั่นคง ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษอาจพบว่าโอกาสในการหางานทำมีจำกัด เนื่องจากการถูกตีตราจากสังคมและการขาดทักษะหรือประสบการณ์ทำงานที่

เพียงพอ ส่งผลให้ไม่สามารถมีรายได้ที่เพียงพอและมั่นคงในการเลี้ยงชีพ ทำให้มีความเสี่ยงที่จะกลับไปกระทำผิดเพื่อหารายได้ทางลัด การฟื้นฟูโดยไม่มีทุนเริ่มต้นหรือการสนับสนุนทางเศรษฐกิจจากภาครัฐหรือองค์กรต่าง ๆ ทำให้ผู้พ้นโทษไม่มีความสามารถในการพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้พวกเขาสามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้อย่างมั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown, M., & Bloom, B. (2009) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของปัจจัยทางเศรษฐกิจและการติดตามจากสังคมที่ผู้ต้องขังหญิงต้องเผชิญหลังพ้นโทษ พบว่าผู้หญิงจำนวนมากขาดโอกาสในการจ้างงานเนื่องจากประวัติอาชญากรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ทำให้ผู้พ้นโทษที่เผชิญกับความยากจนและความลำบากทางการเงินมีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำผิดซ้ำ

3. ปัจจัยการเมือง ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะ นโยบายที่ให้การสนับสนุนการฟื้นฟูและโอกาสการทำงานให้แก่ผู้พ้นโทษมีความสำคัญอย่างยิ่ง หากนโยบายของรัฐมุ่งเน้นไปที่การกักขังอย่างเดียวโดยไม่มีการฟื้นฟู ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษอาจไม่มีโอกาสในการพัฒนาทักษะใหม่และการเตรียมตัวเพื่อกลับเข้าสู่สังคม ส่งผลให้มีความเสี่ยงสูงต่อการหวนกลับไปทำผิดซ้ำ งานประมาณที่รัฐบาลจัดสรรสำหรับการฟื้นฟูผู้ต้องขังและการสนับสนุนหลังการปล่อยตัวมีผลต่อประสิทธิภาพของการฟื้นฟู หากงบประมาณไม่เพียงพอ การจัดโปรแกรมฝึกอาชีพและโครงการฟื้นฟูอาจไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพน้อย ส่งผลให้ผู้พ้นโทษไม่ได้รับการเตรียมพร้อมที่เพียงพอในการกลับเข้าสู่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mancini, C., & Mears, D. P. (2010) งานวิจัยนี้ศึกษาถึงผลของนโยบายการฟื้นฟูผู้ต้องขังที่เน้นการให้โอกาสด้านการฝึกอาชีพ การศึกษาภายในเรือนจำ และการสนับสนุนหลังการปล่อยตัว ซึ่งพบว่าการขาดโอกาสเหล่านี้ส่งผลให้ผู้ต้องขังหญิงมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำ การวิจัยยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีนโยบายสนับสนุนจากรัฐในการจัดสรรงบประมาณและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคสังคมในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษ

4. ปัจจัยจิตวิทยา ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะ ผู้ต้องขังหญิงอาจต้องเผชิญกับความเครียดและภาวะซึมเศร้า ทั้งจากสภาพแวดล้อมในเรือนจำและความกดดันหลังพ้นโทษ เมื่อขาดการสนับสนุนด้านสุขภาพจิต ทำให้พวกเขามีโอกาสสูงที่จะกลับไปทำผิดซ้ำเพื่อหาทางจัดการกับความเครียดเหล่านี้ด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้ยาเสพติดหรือการก่ออาชญากรรม ผู้ต้องขังหญิงหลายคนที่พ้นโทษอาจรู้สึกขาดความมั่นใจในตัวเองและรู้สึกถูกละทิ้ง ซึ่งทำให้รู้สึกโดดเดี่ยว ขาดการสนับสนุนจากครอบครัว และไม่มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงชีวิต ส่งผลให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Covington, S. S. (2007) ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการบำบัดด้านจิตวิทยาสำหรับผู้ต้องขังหญิง โดยชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการถูกตีตราและความเครียดจากการกักขังที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตและการกระทำผิดซ้ำ งานวิจัยของ Covington เน้นว่าการบำบัดด้านจิตวิทยาที่เน้นการฟื้นฟูและเสริมสร้างความนับถือตนเองจะช่วยลดการกระทำผิดซ้ำได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tripodi, S. J., Kim, J. S., & Bender, K. (2010) ศึกษาผลของภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นกับผู้ต้องขังหญิงหลังพ้นโทษ โดยชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ขาดการฟื้นฟูทางจิตใจและการสนับสนุนทางสังคมหลังจากปล่อยตัว มีแนวโน้มสูงที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำ งานวิจัยนี้ยังเน้นถึงความสำคัญของการจัดการสุขภาพจิตเพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังหญิงปรับตัวได้ดีขึ้นหลังจากพ้นโทษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 พัฒนาโปรแกรมฟื้นฟูทางจิตวิทยา จัดทำโปรแกรมบำบัดด้านจิตใจสำหรับผู้ต้องขังหญิงที่มีปัญหาสุขภาพจิต เช่น เครียด ซึมเศร้า วิตกกังวล พร้อมฝึกทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด รวมถึงจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนทั้งในเรือนจำและหลังพ้นโทษ

1.2 ส่งเสริมการจ้างงานและพัฒนาทักษะ จัดอบรมฝึกอาชีพที่ใช้ได้จริง และส่งเสริมโอกาสการทำงานหลังพ้นโทษ ผ่านความร่วมมือกับภาคธุรกิจและนโยบายสนับสนุนการจ้างงาน

1.3 สร้างความร่วมมือภาครัฐและชุมชน จัดตั้งเครือข่ายช่วยเหลือผู้พ้นโทษด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา และอาชีพ พร้อมให้คำปรึกษาด้านการใช้ชีวิตและการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

1.4 ปรับปรุงระบบติดตามหลังปล่อยตัว ติดตามชีวิตผู้พ้นโทษอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประชุม สัมภาษณ์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้คำแนะนำและประเมินผลการฟื้นฟู

1.5 ศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลเรื่องการกระทำผิดซ้ำ จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในชุมชน สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางฟื้นฟู และปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตไปยังเรือนจำในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในระดับต่างๆ และเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่

2.2 การศึกษาในมิติของปัจจัยใหม่ๆ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงหลังจากการพ้นโทษ เช่น การใช้สื่อออนไลน์ในการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ หรือการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่อาจช่วยให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการศึกษว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือระบบการฟื้นฟูผู้ต้องขังที่รัฐดำเนินการมีผลกระทบอย่างไรต่อการลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง

2.3 ควรมีการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางการศึกษาและการฝึกอาชีพของผู้ต้องขังหญิง โดยเฉพาะในมิติของการได้รับการฝึกอบรมในทักษะต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในตลาดงานหลังพ้นโทษ การศึกษาผลกระทบของโปรแกรมเหล่านี้ต่อการลดการกระทำผิดซ้ำอาจช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนานโยบายที่เหมาะสม

2.4 ควรมีการศึกษาที่มุ่งเน้นการสำรวจบทบาทของครอบครัวในการฟื้นฟูและสนับสนุนผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษ การมีครอบครัวที่สนับสนุนอาจเป็นปัจจัยสำคัญในการลดการกระทำผิดซ้ำ

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2561). สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ. สืบค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2567 จาก <http://www.correct.go.th/stat102/display/result.php?date=2018-03-01&Submit=ตกลง>.
- กรมราชทัณฑ์. (2563). รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ. สืบค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2567 จาก http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_result.php?date=2020-07.
- ฉัตรกุล พงษ์ธรรม. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร:สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ขวลิต กลิ่นแซ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน. **วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก**, 6(3), 253–261.
- ทรรศพล ขุนรัง. (2556). สาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก.
- บุรฉัตร จันทร์แดง. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ตะเข็บชายแดนลุ่มน้ำโขง. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**, 14(3), 424–428.
- ภาณุวัฒน์ มีเพียร, บุญเหลือ บุบผามาลา. (2565). ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 7(3), 17–32.
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. (2566). **รายงานประจำปี 2566**. มหาสารคาม: เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม.
- Arditti, J. A., & Few, A. L. (2006). Mothers' reentry into family life following incarceration. **Criminal Justice Policy Review**, 17(1), 103–123. <https://doi.org/10.1177/0887403405282450>.
- Brown, M., & Bloom, B. (2009). Reentry and renegotiating motherhood: Maternal identity and success on parole. **Crime & Delinquency**, 55(2), 313–336. <https://doi.org/10.1177/0011128708330627>.
- Covington, S. S. (2007). The relational theory of women's psychological development: Implications for the criminal justice system. **Women & Therapy**, 29(3–4), 9–33. https://doi.org/10.1300/J015v29n03_02.
- Folk, J. B., & Volkow, N. D. (2019). Economic barriers to successful female re-entry: Employment as a protective factor against recidivism. **Journal of Criminal Justice and Behavior**, 46(5), 625–640. <https://doi.org/10.1177/0093854819830981>.
- Gilbert, P. A., & Mitchell, M. M. (2020). Social influences on recidivism: The impact of peer associations on female re-entry outcomes. **Criminal Justice Review**, 45(3), 354–371. <https://doi.org/10.1177/0734016820907764>.
- Likert, R. (1967). **The method of constructing an attitude scale**. In *Attitude theory and measurement* (pp. 90–95). New York: Wiley & Sons.
- Mancini, C., & Mears, D. P. (2010). To execute or not: A question of cost? A reexamination of the cost issue surrounding the death penalty. **Journal of Criminal Justice**, 38(6), 1104–1116. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2010.08.001>.
- Opsal, T. (2012). "Livin' on the straights": Identity, desistance, and work among women post-incarceration. **Sociology Quarterly**, 53(1), 17–39. <https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2011.01222.x>.
- Petteruti, A. (2015). **The female factor: Women, re-entry, and recidivism**. Justice Policy Institute. <https://justicepolicy.org/research/the-female-factor/>.

- Tripodi, S. J., Kim, J. S., & Bender, K. (2010). Is employment associated with reduced recidivism? The complex relationship between employment and crime. **International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology**, 54(5), 706–720. <https://doi.org/10.1177/0306624X09342980>.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis** (3rd ed.). New York: Harper & Row.